

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal

(GAZETA SĂCUIASCĂ)
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

fuzionat cu
ZIARUL SĂCUESC

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.

Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. István

Redacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.

Évfordulók

Julius utolsó hetétől kezdve most már minden nap negyedszázados „jubileumokat” hoz. Évfordulókat, nem köznapit, hanem történelmi értelemben. Sajnos, a jubileum szónak bennük eltolt és másított értelme van, Nem örömet és boldogságot fejeznek ki az évfordulók, — még a nagy diadaloké sem — hanem csak az emberiség legnagyobb megpróbáltatásának eseményfüzereit. A háborút, mely „rossz” üzlet volt. Julius utolsó napjaiban történt az osztrák-magyar monarchia úgynevezett demarsának átadása Belgrádban, majd a hadüzenet kihirdetése és a mozgósítás elrendelése negyedszázad előtt.

A „nagy” események, mint ilyenkor történni szokott, rohamosan torlódtak és augusztus elejére kibontakozott a világháború. Most mindenütt a föld kerekén emlékezet és irás ezekkel az évfordulókkal bibelődik s a történelmi valóságokhoz a még nem véglegesítő történelemírasi megállapításokat is hozzáfűz. Annál inkább, mert a világháborút követő husz esztendő tanulságaiból megállapítható már, hogy nem egyszerűen az lett, aminek képzelték: egy tarthatatlan helyzet föloldása és rövid mérkőzés ut új hatalmi rendeződés, hanem egy páratlan világtörténelmi fordulat, még nagyobb, mint a francia forradalmi és napoleoni háborúk, a harmincéves és a kereszties hadjárat kora, bár ezek időtartamban és talán tömegességben fölülte állanak, olyan, aminő a római birodalom összeomlása és a népvándorlás volt a kereszténység győzelmével kapcsolatosan. Politikai, társadalmi, erkölcsi, művészi, nemzedéki forradalom volt a következménye és ma is nyakig uszunk ebben a tűzhányós és olvadó-kony korszakban, talán az új világháború, vagy egy új világbéke lehetőségei felé, amely ezt a világtörténelmi átalakulást még iszonyubbá teheti, vagy nyugodt és természetes mederbe irányíthatja.

Olyan óriás időkben élünk, amelyek néhány évtizedbe sűrűsítik össze a Nagy Konstantinok, Attilák és Nagy Károlyok századait és drámáit. A jövő történetírás kiapadhatatlan anyaga lesz mindez s a rádiós eszméken nevelt új nemzedékek döbbenetes félelemmel fognak tekinteni ezekre az időkre, még akkor is, ha sikerül elkerülni azt az elképzelhetetlenül nagy pokoli válságot, amely napjainkban fenyeget és esetleg a legutóbbi negyedszázad változásait és ígéreteit gyerekjátékká leminősíti.

(E.)

Megerősítették

állásában a város primárját

A város primárját, M. Georgescu nyugalmazott kapitányt hat évre terjedő kinevezéssel megerősítették állásában.

A most már véglegesen kinevezett városi vezető tisztviselő ünnepies beiktatása szerdán délután történt meg, melyen résztvett a vármegye prefectje, dr. Băleanu is.

Ez alkalommal a primár a nemzeti front fehér egyenruhájában jelent

meg és megjelentek a primár hivatalos helyiségében a tanács tisztviselői is. A beiktatást a prefect végezte és üdvözlő beszédében sok szerencsét kívánt a primárnak a kinevezéséhez.

Este a Lukács-féle kerthelyiségben mintegy hatvan teritékes vacsora volt, melyen résztvett a prefect is és nagyon jól találta magát. A vacsora jó hangulatban az éjszakai órákig tartott.

Lélekemelő ünnepiességgel ülte meg

Erdély magyarsága Petőfi halálának kilencvenedik évfordulóját

A fehéregyházi sikon a múlt vasárnap tartották meg Petőfi emlékünnepeit, amelyen nagy tömegben vett részt Erdély magyarsága és rőtta le kegyeletét a nagy költővel szemben, aki 90 esztendővel ezelőtt kozák lándzsáktól talá va kiszorított a fehéregyházi sikon hazájáért és a szabadságért.

A Petőfi ünnepségre számos dalárda vonult fel és az erdélyi magyarság minden számottevő kulturális és társadalmi egyesülete is képviseltette magát. Magyar ruhába öltözött, pruszlikos, pártás leányok és asszonyok, székely szöttesbe öltözött harisnyás gazdák vonultak fel messze vidékekről, szekéren, vagy gyalog. Több ezerre tehető azoknak a száma, akik részt vettek ezen a magasztos ünnepségen. Első ízben képviseltette magát Arad város magyarsága és természetesen nem hiányoztak a székely városok, valamint Brassó, Kolozsvár, Torda, Medgyes, Szászrégen képviselői sem.

Nagy Béla segesvári unitárius lelkész magasszárnyalásu imában köszönte meg az Istennek, hogy Petőfit, a világirodalom egyik legnagyobb költőjét, a magyarságnak adta.

Gróf Teleki Ádám országgyűlési képviselő emlékbeszédet mondott a honvédemlék lábánál:

— A költő látnoki szemmel jósolta meg végét. Itt esett el a harc mezején, itt folyt ki a vér a szívéből. Petőfi emelte ki a szolgasorsából a magyar nép fiait és tette őket más népekkel egyenrangúvá. Szíve a nemzet egyetemességéért dobogott, egyenlő volt előtte mindenki, főur és paraszt. Petőfi Sándor a magyar nép szellemi egységének jelképe. Az ő szelleme hassa át ifjú nemzedékünk szívet. Petőfi parancsa ez: „jövők az ifjuságtól függ, sohase hagyjuk el egymást!” Tégod idézünk a fehéregyházi sikon Petőfi Sándor nagy szelleme.

A műsor utolsóelőtti számaként a különböző magyar közületek tették le koszorúikat a honvédemlék lábához. Elsőnek gróf Teleki Ádám helyezte el koszorúját a Romániai Magyar Népközösség nevében s mint beszédében mondotta, közel két millió magyar koszorúja ez.

Dr. Szele Béla, az Emke nevében helyezte el koszorúját a következő szavakkal:

— Nem azért jöttünk ide, hogy eggyel szaporítsuk az ünnepnapok számát, hanem azért, hogy megköszönjük a Gondviselő Istennek, hogy nekünk adta a világirodalom nagy költőjét — Petőfi Sándort.

Tartjuk meg tehát szellemi örökségét. Petőfi szelleme örzi a multat, védi a jelent és munkálja a jövőt.

Ezután dr. Szele Béla, az Emke választmánya nevében bejelentette, hogy amennyiben a kormányal folyó tárgyalások az emlékmű körüli területek tulajdonjoga tárgyában sikerre vezetnek, — úgy az Emke ezennel kötelezettséget vállal, hogy az emlékmű környékét a nagy költő emlékéhez méltóan rendbehozza, hogy felemelt fejjel hirdethessük, hogy

vagyunk, akik voltunk és leszünk, akik vagyunk.

Lévay Lajos, a Romániai Magyar Dalosszövetség koszorúját tette le a következő szavakkal:

— Petőfi minden magyar dalban és minden magyar dalos ajkán ott él. Az aradi Kölcsei-egylet nevében Bérczy Lajos helyezett el koszorút a következő szavakkal:

— Nagy költőnk színed előtt megrendülve áll a sikság magyar zarándoka. Horosz Béla, a Keleti Ujság és Magyar Ujság belső munkatársa a Népkisebbségi Ujságírószervezet nevében helyezte el az emlékműnél a koszorút.

Jakab Géza, az aradi magyar lapok nevében helyezte el babérkoszorúját. A babérkoszoru leveleit az aradi vértanúk sirjáról szedett levelekből állították össze.

Az esti műsor keretében először került bemutatásra Tóth-Tárcza: „Jövel székely” című énekkari mű, amit a segesvári ref. dalkör adott elő. Kitünően betanított szavalókórusok és az erdélyi magyar dalárdák gondosan összeválogatott műsora egészítette ki az esti díszhangversenyt.

— Amnesztia rendelet. A nemzetvédelmi miniszteriumban királyi rendeletet állítottak össze. A rendelet széleskörű kegyelmet és büntetésleszállítást ad sok, a katonai törvényszék által elítélt egyénnek.

„DACIA” sorsjegy nagyáruda játékosai a 19-ik loteriában a következő nagy nyereményeket nyerték:

6.000.000.- nyert 62.312

1.000.000.- nyert 36 465, 11.138, 89.826, 45.022, — 378.574, 678.743 anexa

200 000.- nyert 11.147, 64.951, 94.981, 95.402, 16 628, 25 635

52 db nyeremény egyenként 100.000.— Lei

Továbbá sok ezer kisebb nyeremények.

„DACIA” főelárusító RÉVÉSZ ERNŐ Tg.-Mures, „CULTURA” könyvkereske és R. T

„DACIA” helyi képvisellete és árusítása: BIROU DE ZIARE KOVACS.

Dr. Szent-Iványi Gábor képviseli a háromszéki gazdatársadalmat az erdélyi buzaértékesítő bizottságban

— aug. 5.

Ismeretes, hogy a buzaértékesítési törvényjavaslat parlamenti, bizottsági tárgyalása során elfogadták dr. Szász Pál szenátornak, az EMGE elnökének azt a javaslatát, mely szerint a törvény által előírt vármegyei buzaértékesítő bizottságokban képviselőket nyerne az ismert gazdasági egyesületek.

Ennek következtében az Erdélyi Gazdasági Egylet a háromszéki megyei bizottságba dr. Szent-Iványi Gábor laborfalvi földbirtokos: kérte fel, illetve küldte ki.

A buzaértékesítő törvény a bizottság hatáskörét a következőkben állapítja meg: „6 § Minden megyeszékhelyen egy megyei buzaértékesítő bizottság alakul, a melynek tagjai:

a) a megyefőnök, mint elnök

b) a Kereskedelmi és Iparkamara, vagy ennek egyik szakának elnöke (a ford. megvalósulástól, ha nagy az Iparkamara területe, akkor külön van elnöke a kereskedelmi és külön az ipari résznek)

c) a helyi árutőzsde elnöke (amennyiben az illető megyében ilyen létezik.) Ha nincsen, akkor a Kereskedelmi Kamara által kiküldött gabonakereskedő.

d) a Mezőgazdasági Kamara elnöke, vagy kiküldöttje.

e) a Nemzetgazdasági Miniszterium felügyelője

f) a Nemzeti Bank fiókjának főnöke

g) a pénzügyigazgató

b) a Nemzeti Szövetkezeti Intézet kiküldöttje, a megyei szövetkezeti vezetők közül

i) a megyei mezőgazdasági hivatal főnöke

j) a mezőgazdák egyesületeinek egy-egy kiküldöttje azokban a megyékben, a melyekben a mezőgazdák elismert alapszabályokkal működő szakszervezeteik vannak.

A bizottság legalább négy jelelevő taggal működik.

7 § A megyei buzaértékesítő bizottság szerepe:

a) Tájékoztatni úgy a Nemzetgazdasági Miniszteriumot (a nyersanyagok, valamint a kivitel-szervezetének és támogatásának igazgatósága útján), mint a Központi Buzaértékesítő hivatalt a buza értékesítésének munkájával kapcsolatos helyi viszonyokról

b) ellenőrizni a buzaeladási árakat

c) ellenjegyezni a buzaeladási kimutatásokat és adás-vételi okmányokat, valamint elvégezni a jelen törvény 10 szakaszában írt központosító munkát.

Bucsuzó Szörtsey Gábortól

Torja, 1939, jul. 30

Temettünk. Ugy volt egy pár nappal ezelőtt, hogy kirándulásra megyünk. Most a természet ölében, melynek oly nagy rajongója volt, végleg megpihent szörcei Szörtsey Gábor nyug. jegyző.

Váratlanul, lesújtóan jött a gyászhir. Hiszen kora és egészségi állapota miatt még sokáig élhetett volna. — Pénteken délután még jól ebédelt s három órákor már halott volt...

„Pusztulunk, veszünk, mint oldott kéve széthull nemzetünk”, ezt mondogatta ő is, ha valamilyen „gyászhierről” hallott... Pedig ő nem volt a pusztuló, széthulló kéve képviselője. Igaz, az álszenvedett életharcok, az életpajzsa, sok-sok keserű tapasztalat nagyon, de nagyon megtörték — ha testileg látszólag nem is — de lelkileg komorrá, sokszor magánosságra hajlóvá, meghílt körökbe szorítózóvá, természetrajongóvá tették a fajtájáról soha meg nem feledkező s nemesebb ideálokért rajongó énjét...

Sokszor elbeszélgettünk. Szép időben mindig meg lehetett találni erdőn-mezőn, a természet szabad ölében. Milyen jól eső érzés volt számomra, ha találkozhattam a látszólag komor, de gyengéd lelkű rabonbánnal. (Ilyeneknek képzeltem mindig fajtám rabonbáncjait.)

Komoly lelké visszasírt a romantikus, vadászgató szép idők után, mikor még mindenkinek gondtalanabban lehetett élni. Az elsimuló ráncok elárulták, hogy lelke egy kis időre felderült, de csak azért, hogy annál hidegebben hulljon vissza a jelen sivárságába.

A multal vigasztalódott a küzdelemteljes rideg, sivár jelenért.

De ő a jövő csüggedést nem ismerő, bátor és reménykeltő munkása volt. Szépen jellemezte Popescu bucsuztató segédjegyző

a becsületes, őnzellen, jegyzői, majd bírói munkásságát, közéleti tevékenységét.

Torja község örökre hálás lehet, hogy Szörtsey Gábor kezdeményezésére olyan imponánsan szép községháza van.

De a munkás lélek vallásos is volt. Soha sem szünt meg bizni az Urban s hitet, reményt kelteti a csüggedőkben. — Kerekes Antal földbirtokos, ki a hitközség nevében mondott bucsuztatót, meghatóan domborította ki kevesek által ismert alázatos, szerény lelkű, Istenhívő és Istenben bizó vallásos jellemét...

Kiss Gábor földbirtokos, gazdatársai és bajlarsai nevében bucsuztatta meghatóan, a végén könnybe fulló szavakkal, kiemelve áldozatos lelkű testvéri, gazdatársi szeretetét... Szépen jellemezte, hogy miként szeretnek meg egy más faluból Torjára költözöttet...

Elbujdosott öreg Pajtás, a faluban mindenki tudja, hogy ki voltál testvéreidnek, milyen gondok, sokszor tán nélkülözések közl adál egyetemi, főiskolai nevelést sokkal fiatalabb testvéreidnek. — Te valóban „több voltál, mint testvér!”

De egyet — úgy hiszem — csak én tudtam. Eddig soha senkinek nem mondtam, miről beszélgettünk egy vasárnap este, sétánk alkalmával... Bocsáss meg, hogy erős külsőd után ítélve, nem hittem, hogy komolyan beszélte a halálról... Pedig az a nagy szenvedés korán bekövetkező halálodra biztosan eljegyzett.

Bocsáss meg kételkedő lelkemnek... Most már meggyőztél, hogy a halál fulánkját érezted testedben, mikor azt mondtad: „Sokszor kérem a jó Istent, hogy csak addig éltessem, míg testvéreimnek valamennyire biztosíthatom a szegényes életet...”

„Ne vadd rossz néven, hogy Lelked halálai nem váró, szerényen magába zárkózó érzéseit feltárom s a régen szivedből önként

fakadt virágokat, megpihent Lelked igaz érzéseit a most már árván maradt buzakalászos virág mellé kegyeletes, szerelme tisztelő szívvel én is letezem, ... visszahelyezem...

Elköltözött öreg Bajtárs, áldozatoslelkű jó Testvér, megérett szíves Barát, Te mindig megmaradsz a mi szívünkben, Testvéreid hála-lásán szerető emlékében. Köszönjük nemes Lelked példaadó, jóra nevelő életét. — Köszönjük Életed azon tanulságát, mit minden idők magyarjának Temagad is megadtál, midőn megmutattad, hogy gazdagság nélkül, szegénységben is meg lehet maradni az erkölcsi nivón!

A sir mindent nem fed el! Megmarad a jó példa, megmarad a hála, megmarad a szeretet...

Pihenj csendesen! Isten Veled! A boldog viszonzlássalra!

A. B. K.

Mezőgazdasági gépek

a „Kézdi” Szövetkezetről

Egymásután változatlanul kellemes hírekkel kapunk a „Kézdi” szövetkezetről. Mult számunkban beszámoltunk arról, hogy a kézdi szövetkezet üzletágai közé sorozta a terményértékesítést is. Kétség sem férhet ahhoz, hogy a szövetkezetnek ez a mozgalmal a gazdasági életben érdekében történik s az első célkitűzése, hogy a termelő osztálynak a termelvényeikért a legmagasabb árat biztosíthassa, termelvényeit tisztességesen mérlegelje s ezek árat pontosan megfizesse.

Kapcsolatosan a terményértékesítéssel, a szövetkezet vezetősége fontosnak tartotta, hogy a termelés elősegítése érdekében a mezőgazdasági eszközöket hozzon forgalomba, a vezetőség fáradozása nem volt ez alkalommal sem eredménytelen, amennyiben sikerült megszerezni a „Rudolf Sack” híres hémet mezőgazdasági eszközfárgár képviselőt s ez által abban az előnyös helyzetben van, hogy kedvező áron az összes mezőgazdasági eszközöket raktáron tartja. Saját érdekében áll minden gazdának, hogy a szükséges eszközeit a szövetkezetről szerezze be.

Megjelent

a „Székelyföldi Utmutató” újabb sorozata

Bányai János geológus-tanár, a Székelység szerkesztőjének a kiadásában most jelent meg a Székelyföldi Utmutató újabb két füzet:

3. A torjai Büdös—barlang és

4. Szent Anna—tó és a Mohos-tó

Alcímük a hézagpótló és minden tekintetben irodalmilag is helytálló vállalkozás előző két füzetét, örömmel üdvözölközik a sorozat folytatását.

A megjelent újabb két füzetben részletes tájékoztatást talál a turista mindkét székelyföldi nevezetességről.

A torjai Büdös-barlangról írva a geológus — szerkesztő, így kezdi ismertetését: „... A mesék földjére lépünk! Oda, ahol a székely atyánkfianak mindenre mesés szöveg lelke is megtorpant.” Régi, bíres szakírók munkáiból vett idézetekkel csak színesebbé teszi a leírást, nem feledkezik meg egy pillanatra sem, hogy geológus szemüvegén vizsgálva meg a kincses föld talaját, ebből a szempontból is felébressze a természetjárók érdeklődését.

A Szent Anna tó és környékéről az írójeletem, Jókain kívül már számosan emlékeztek meg műveikben, azonban ahogy Bányai János megírja a Kárpátok ragyogó gyöngyszemének fekvését és szépségét, az egyenesen hézagpótló munka a turista irodalomban. Ebből a leírásból ismerjük meg ennek a darabka Székelyföldnek igazi értékét és megértjük szerkesztője felajdulását, mikor így kiált fel: „Végtelen csodálatos az az óriási közömbösség, ahogy a szomszédos falvak a tó jelentőségének a meg nem értése miatt viseltetnek”

Ajánljuk mindkét füzetet olvasóink figyelmébe. Darabonként 20 lejért beszerezhető városunkban a Kovács hírlapirodában.

Tömegesen fellebbezik meg Kolozsváron a házbér-érték adót

Kolozsvár, aug 2

A Kolozsváron megjelenő ESTILAP írja, hogy ott a házbérek utáni kivettelt illetékeket tömegesen fellebbezik meg. Ez az illeték kirovás — írja a lap — nem új a város lakossága előtt. Már három esztendővel ezelőtt ki sértelt. Akkor is nagy felzudulást keltett, a minek következtében számos fellebbezést adtak be a kivetések ellen és az illetékes fórumok annak idején jogerős ítéletben mondták ki az illeték kivételének törvénytelenségét. A bírói határozatok alapján azután belügyminiszteri rendelettel fel is függesztették a további kivételi, illetve behajtási munkálatokat.

Most azonban a város vezetősége újabb keletű rendeletekre hivatkozva, újból megkezdte alantás tisztviselőivel az illetékek kivételét.

A kivételek során felvett jegyzőkönyvek a kivétel megállapítása ellen 20 napos felebbezési időt engedélyeznek a kivételi jegyzőkönyv kézhezvételétől, illetve kifüggesztésének napjától kelteztve. A város lakossága él is ezzel a felebbezési jogával, mert naponta tízevel-huszával nyújtják be kifogásaikat tartalmazó kéréseiket a város iktató hivatalába.

A fellebbezések legnagyobb része méltatlannak tartja a kivételt, túl magasnak a megadóztatási kulcsot és tévesnek a kivételeket.

Méltánytalannak tartják többek között azért, — írják beadványaikban különösen az ügyvédek — mert az ellenkezik az alkotmány szellemével, amely csak jövedelem, kereset után adó, vagy illeték fizetést ismer, de semmi esetben sem ír elő kiadás, tehát a lakbér esetében tényleges veszteség címén elkönyvelhető tétel után fizetendő illetéket, vagy adót.

Tulmagasnak tartják a kivételi kulcsot azért, bár egyformán akarja sújtani a kis és nagy bérlőket, mert sokkal érzékenyebben érinti az ötszázalékos teher a kis jövedelemmel, de rendszerint nagy családdal rendelkező kisbérlőket, mint a nagyobb terjedelmű lakásokat elfoglalókat, annak ellenére, hogy a városi tanács az évi 8000 lej bérig mentesíti az illeték alól a lakbérreket. Évi nyolcezer lej bért a város lakosságának csak elenyésző része fizet.

Kifogásolják továbbá a felebbezést végző tisztviselők munkáját és pedig különösen azoknál a helyeken, ahol alkalmazottak természetben élvezik munkaadójuktól a lakást. A kivételi tisztviselők ugyanis ezeknek a lakrészeknek a bérét önkényesen állapították meg, természetesen sehoh sem alkalmazva a 8000 lejes évi kiméleti összeget.

Nyilatkozat

Dr. Benedek József orvos ur a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat:

Kérésemre az ügyészség Kovács Kelemen 70 éves szücsmester holttestének törvényszéki boncolását rendelte el. A boncolás elvégzésével megbízott orvosszakértőbizottság a diagnózis és halál okának megállapítása után a következő egyöntetű véleményt nyilvánítja:

„Azokon a helyeken, ahol foghuzás történt, infekciónak semmi jelei nincsenek s mi velhogy a kihuzott fogak helyén sem genny, sem álhártya, sem semmiféle fogmedergyuladás tünet nincs, ezek a helyek nem képezik kiindulópontját a halálokozók fertőzésnek.

A halált nem foghuzás idézte elő.”

A Népujság augusztus 2. i téves értesülésen alapuló cikke miatt még a következőket fűzöm hozzá:

Nem hónapok óta elhanyagolt betegségről volt szó, hanem egy hirtelen fellépett fekélyes szájgyulladás formájában jelentkező nyálkahártya orbáncról, amely a nyálkahártyát sértő, izgató lógós beteg fogak eltávolítása és egyéb kezelés dacára is állandóan tovább terjedt, a betegség 4. ik napján ráterjedt a bőrre is és a betegség 6. ik napján halált idézett elő.

Az ilyen súlyos természetű fertőzésekkel szemben az orvostudomány mai állása szerint éhetelesek vagyunk.

Most vagy soha!

Ne feledje el!

AUGUSZTUS

a II-ik osztály főhuzása

Ha még nincs sorsjegye, vegyen!

Ha van sorsjegye, ujítsa meg!

70 egyenként 1.000.000 nyeremény!

A Székely Ujság utmutatója

Változás a földmivesek megadóztatásánál

Ismerteti: MOLNÁR D. EMIL (Covasna)

Jelentős változás történt a földmivesek megadóztatásának terén, saját terményeik eladásával kapcsolatban. Ugyanis eddig a gazdák csupán föld-adót fizettek és a törvény kivétel intezkedése következtében nem voltak kötelesek egyéb (pld. kereskedelmi) adóra még akkor sem, ha a saját terményeladás széleskörű kereskedelmi alapokon is lett volna megszervezve.

Az idén hozott adótörvény módosítás a gazdasági áruknak ezen kereskedelmi adó aluli mentességét megszorította és megállapította, hogy a kereskedelmi adó kiróvásának van helye a mezőgazdasági áruk forgalomba hozatala kapcsán akkor, ha az eladás a kereskedelmi vállalkozás jellegét és szervezésének beiejét viseli magán, akár a tőke befektetések vagy a fogyasztóval közvetlen kapcsolat létesítése végett felhasznált munkaerők méreteiből kifolyólag, akár az eladás külön üzemének megszervezése folytán.

Erre nézve szolgálhatnak a következő példák:

1., kereskedelmi adóval rovatnak meg azon gazdálkodók, akik maguk is külön szerzik be, vásárlás útján, azon mezőgazdasági termékeket, melyeket azután tovább adnak,

2., Ugyancsak kereskedelmi adó alá esik a gazdák azon eladási tevékenysége, melyet bár saját terményeikre, de országos vagy egyéb vásárokon, városokban vagy más piacokon folytatnak, azonban csak akkor, ha az eladás céljára magazinokat, lerakatokat, állandó jelleggel, ezen célra használt helyiségeket vesznek igénybe, sőt akkor is, ha az eladás kiállításokon történne. Nem változtat a helyzeten, ha a termelő önmaga árú ná is ilyen körülmények között termékeit más személyek eladókénti beállítására nélkül is.

E. lenben nem esik kereskedelmi adó alá a gazdák eladási tevékenysége: 1., ha saját mezőgazdasági termékeiket, saját birtokaikon vagy lakóhelyükön adják el kereskedőknek vagy fogyasztóknak, továbbá 2., ha a saját terményeit a gazda bár országos vagy kisebb vásárokon, városokban vagy egyéb piacokon adja vagy adhatja is el, akár kereskedők, akár fogyasztók részére, azonban anélkül, hogy ott magazinokat, lerakatokat, kiállítást vagy egyéb, saját helyiségeket rendezne be az eladás céljára.

Azon esetben, ha a mezőgazda egyben kereskedő is ugyanazon helyiségben és ott üzlete van, ahol más áruk mellett a saját mezőgazdasági terményeit is értékesíti, akkor az üzlete útján általános kereskedelmi megadóztatásába foglaltatnak bele.

A gazdák kereskedelmi megadóztatásául szolgáló adóalapot mindannyiszor, a hányszor a külön megadóztatásnak helye van, úgy állapítják meg, hogy az illető kereskedelmi jellegűnek felfogott tevékenység általános forgalmi összegéből levonják az ela-

dott mezőgazdasági termékeknek a termelés helyén birt mindenkori értékét, a kettős megadóztatás elkerülése végett, tekintve, hogy azon érték már meg volt adózva mezőgazdasági jövedelem után rótt adóval.

Mezőgazdasági termékeknek számítanak gabonafélék, gyümölcsök, bor, pálinka, tej, vagy bármely más állati vagy növényi termék, attól függetlenül, hogy fel van-e dolgozva vagy nincs.

H I R E K

-1.9 3.9.
Au. uszt.
5.

„SZÉKELY UJSÁG”

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)

társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot

néhai MOLNÁR EMIL

a „Székely Hirlap”-ot

BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy hóra — 14 lej
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 le

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszer-tár vasárnap a Bajnok patika, mely egész napon nyitva. Ugy-szintén e héten keresztül a Bajnok-gyógyszer-tár a szolgálatos, vagyis a déli órákban is nyitva és éjszakánként szolgálatban van.

— A kétszázötven lejesek beváltási módja. A pénzügyminiszter figyelmeztető közleményt adott ki, — melyet mi is megirtunk, — mely szerint a 250 lejesek beváltásának utolsó határideje augusztus 15-én jár le. A kinek ilyen pénzei vannak, naponta 9—11 óráig beválthatja Bucurestiben az állami pénzverdénél, Fabrica de Chibrituri-utca 30 szám alatt. A vidékiek a beváltásra szánt 250 lejeseket pénzeslevélben is elküldhetik, feltüntetve a pénzeslevélben, hogy tartalma beváltásra szánt 250 lejes. A hamis pénzeket elkobozzák amiről jegyzőkönyvben értesítik a tulajdonost. A jónak talált 250 lejesekkel beváltják és a tulajdonos postautalvány útján kapja vissza pénzét, a postaköltség levonásával. Akik pénzeslevélben küldik beváltásra a pénzt, az alábbi címre küldjék: Monetaria Naționala București str. Fabrica de chibrituri No. 30.

— Küzdelem a golyva ellen. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszteri-um tervbe vette a golyva elleni küzdelmet. Tizenhárommillió lejt vettek fel a költségvetésbe jödozott sò preparálási célokra, amit a golyvával sújtott környékeken fognak kiosztani a lakosság között.

⊙ Szemüveget találtak a főtéren. Tu-lajdonosa átveheti a Kovács-hirlapirodában,

— Gyümölcsészeti tanfolyamok. Az Erdélyi Gazdasági Egylet gyümölcsészeti szakosztálya legutóbbi gyűlésén elhatározta, hogy az idei őszi folyamán tanulmány kirándulások és vándorgyűlést rendez, a tél folyamán pedig gyümölcsészeti tanfolyamokat.

— Kedvezményes utazás a nagyszebeni mintavásárra. A CFR igazgatósága a szebeni mintavásárra, a látogatóknak aug. 13-ig 50 százalékos kedvezményt nyújt. B. u. nemzetgazdasági miniszter ma Szebenbe érkezik, hogy résztvegyen a mintavásár megnyitásán.

— Kifizeti-e magát a védekezés a gyümölcsösben? — Erről a kérdéssel ír a „Növényvédelem” és „Kertészet” legújabb száma. Cikküket közöl még a gyümölcsös és a szőlő időszakos kezeléséről, a gyümölcsös és zöldségeskert öntözéséről a kaliforniai paizsteli elleni védekezéséről, a helyes permetezéséről, a homoki őszibarackos kezeléséről, a gyümölcs színeződésének elősegítéséről, a málna termesztési módjairól, az öntözéssel okozott károkról stb. A dusan illusztrált, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V. Vécsey-u. 4.) egy alkalommal e lapra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

— Felkérjük előfizetőinket az esedékes előfizetői díjaik minél előbbi befizetésére.

A gazdakör hírei.

— aug. 5

Megérkezett a tárcsás borona, mely a most időszerű tarlóbuktatás céljára kitűnő eszköz. A gazdakör tagjai napi 50 lej használati díj ellenében a tárcsás boronát használatba vehetik.

Határőröket keres a gazdakör. Jelentkezhetnek egészséges, középkorú, bátor emberek.

Szarvaskerep fölőlségét jelentse be minden gazda a körnél. Magas áron való értékesítése biztosítva van a szarvaskerep magnak.

Nyilttér*) NYILATKOZAT

Tekintettel, hogy a vidéki napisajtó, a tényeknek nem megfelelő formában foglalkozik férjem, illetve szegény Édes Apánk hirtelen bekövetkezett tragikus halálával; kénytelenek vagyunk a következőket kinyilatkoztatni:

A megboldogult belegsége július hó 18-án bekövetkezett halála előtt — bebizonyítottan öt nappal előbb, július hó 13-án kezdődött.

A hivatalos boncolási jegyzőkönyv véleménye első pontja szerint, a halál oka, orbános vérmérgezés volt; — aminek közzétételét azért látjuk szükségesnek, mivel ezen hivatalos megállapítás e lap hasábjain előzőleg megjelent nyilatkozatban (amely szintén a megboldogult halálára vonatkozik) nem foglaltatik bent.

Târgu Săcuiesc, 1939 aug. hó 2.

Özv. Kovács Kelemenné

Kovács Jenő

özv. Szabó Ferenccé: Kovács Gizi

Kovács Kálmán

*) E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Boltos pályázat.

A nyújtódi Mercur Fogyasztási Szövetkezet azonnali belépésre bolt és korcsma-kezelőt keres.

Javadalmazása: 4% a vegyesáru után, 1% a monopól cikkek után, 1 szoba, konyha, kamra, az üzlet és korcsma fűtésére 4 öl tűzifa. Világításra évi 160 liter kőolaj.

Óvadék 10.000 lej készpénz és 50.000 lej ingatlan bekebelezés. — A korcsmaengedély átírásánál a költség a pályázót terheli.

Csak szakképzett, nős, katonaviselt egyének pályázhatnak.

Pályázatok a szövetkezet igazgatóságának címére küldendők: Cooperativa de Consum și Valorizare Mercur, com. Lunge, Județul Treiscaune.

COMUNICAT

relativ la Amânăriile de studii.

1. Tinerii cig. 1940 (răsuciți în anul 1918) care au obținut însușirea cu termen redus și doresc a fi anânați de serviciul militar pe anul 1939/1940 pentru continuarea studiilor în țara sau străinătate, vor depune sau trimite (prin scrisoare recomandată) la Cercul de Recrutare respectiv, până la data de 15 August 1939, o cerere timbrată care să cuprindă următoarele date: numele și pronumele, domiciliul stabilit (unde va primi comunicările) data și locul nașterii, contingentul, Cercul de recrutare, școala pentru care cere anânarea, localitatea unde se află acea școală, anul școlar în care este înscris, Nr. recipisei de plata taxei militare pe anul 1939/1940.

2. Odată cu cererea de anânare de studiu, vor depune recipisa de plata taxei militare pe anul 1939/1940, care se face anticipat.

3. Tinerii care nu depun această cerere pierd dreptul la anânare de studii și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1939.

1. Tineri cont. 1939 și mai vechi în urmați cu termen redus, care au solicitat la data de 15 August 1938 anânarea de studii pe anu. 1938/1939, vor trebui să depună sau trimiță (prin scrisoare recomandată) la Cercul de Recrutare respectiv, până la 31 Iulie 1939, următoarele acte:

Un certificat unic de înscriere și frecvență și activitate școlară pe anul 1938/1939
Declarațiile Md. A și B. și recipisa de plata taxei militare pe anul 1938/1939,

În privința taxei militare pe anul 1938-1939, se prevede următoarele:

Ministerul de Finanțe cu ord. circular Nr. 135761 din Iunie 1939, către Administrațiile Financiare a făcut cunoscut că tinerii care prezintă o dovadă eliberată de Cercul de Recrutare respectiv că sunt anânați pentru studii dela 1 XI. 1938 — 1. XI. 1939, vor plăti:

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíttatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Gyermektelen

román háaspár keres perfect szakácsnőt, aki kitűnően ismeri a román konyhát. Életkora 25 évnél kevesebb nem lehet. Bejáró is lehet. Ugyaníde hasonló korú szobaleányt felvesznek. Tökéletes román tudás megkívántatik Cim a kiadóban.

Dr. Herepei ügyvéd

azonnali belépésre gyakorlott férfi—vagy nő tisztviselőt keres.

2 szoba,

kamra, sütőkemence, pince, valamint az udvaron egy különálló 1 szobás lakás eladó. Értekezni lehet lapunk kiadóhivatalában.

Eladó

egy fodrász üzlet berendezése jutányos áron. Értekezni lehet Temető—utca 8 sz. alatt városunkban.

Eladó ház

Egy 4 szobás épület, hozzá udvar, kut és melléképítmények, — eladó. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

Egy jó családból való fiu tanulónak felvesznek E. Csizsár—cégnél.

Eladó

egy nyaraló-lakás (villa) a Transzilvánia fűrdőn a borvíz-forrás mellett. Cim a kiadóban.

Diétás koszt

jó háznál kapható. Cim a kiadóban

Irodai szerek

beszerzési forrása a Kovács-hírlap-iroda

Tipografia MINERVA Târgu-Săcuiesc 1939

Taxa militară veche pe timpul dela 1. Noembrie 1938 la 1 Aprilie 1939 (adică 1/2 din taxa cuvenită anual după vechea lege)

Taxa militară după legea nouă pe timpul dela 1 Aprilie 1939 până la 31 Octombrie 1939, astfel: 1/2 din taxa fixă adică 400 Lei și 1/2 din suprașta cuvenită anual adică: 100+1000 Lei.

2. În cazul când acești tineri doresc a fi anânați în continuare vor depune la Cercul de Recrutare respectiv și cererea de amânare de studii pe anul 1939/1940 până la data de 15 August 1939.

Pentru complectarea acestei cereri tinerii vor depune la Cercul de Recrutare respective, recipisa de plata taxei militare pe anul 1939/1940 anticipat.

Termenul pentru depunerea acestor recipise este între 15 August—1 Noembrie 1939.

3. Cei care nu îndeplinesc formalitățile arătate mai sus vor pierde dreptul la anânare pentru anul viitor și vor fi încorporați la 1 Noembrie 1939.

4. Cererile de anânare de studii și acțiunile anexe vor trebui depuse sau trimise numai la cercurile de Recrutare respective cerând să li se elibereze nunașul de înregistrare sau vor păstra recipisa de la poștă în cazul când acțiunile au fost trimise recomandat.

5. Tineri contingentului 1940, care au făcut cerere de anânare de studii pe anul 1939/1940 precum și tinerii din contingentul 1939 și mai vechi, care au obținut aprobarea anânării de studii pe anul 1939/1940 vor solicita la Cercul de Recrutare respective să li se elibereze certificatul de anânare de studii pe anul 1939/1940, conform art. 15 din Regulamentul Legei de Recrutare și a ordinului Circular M. A. N. Nr. 7986 din 15 V. 1939 și Nr. 7986/8671 din 30 Mai 1939 (deputând cerere și fotografii.)

Conform originașului.

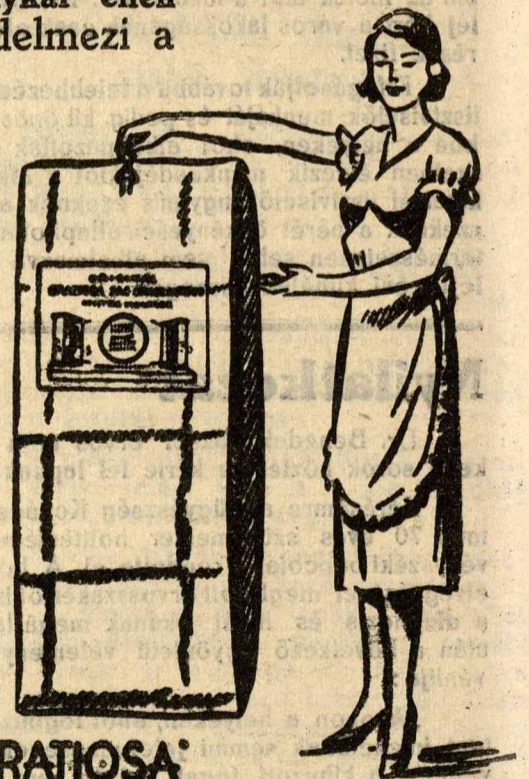
p. Comand. Cerc. Reqr. Treiscaune:

ss. Mior N. Olaru

Pentru conformitate: Popovici

A téli ruhákat

molykár ellen
védelmezi a

GRATIOSA

MOLYZSÁK

Beszerezhető

a KOVÁCS-hírlapirodában

Elveszett a telefonhivataltól Brașovean korcsmájáig vezető uton egy borpénztárca, benne iratokkal és pénzzel. Becsületes megtalálójá a pénzt tartsa meg, csak az iratokat adják be a telefonhivatalba.

Október elsejére kiadó lakások, irodahelyiségek a járásbiróság-gal szemben. — Értekezni Verzár Viktorral, Sfântu Gheorghe.